

Onderwerp Vaststelling Jaarrekening en Jaarverslag 2020	
Nummer	2021/170195
Portefeuillehouder	Rog, M.R.J.
Programma/beleidsveld	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
Afdeling	CC
Auteur	Kruiswijk, R.
Telefoonnummer	023-5114997
Email	rkruiiswijk@haarlem.nl
Kernboodschap	Met het vaststellen van de Jaarrekening 2020 wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde financiële beleid over 2020. In het Jaarverslag 2020 wordt nader ingegaan op de bereikte prestaties.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Bestuur wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering. De <i>Gebiedsjaarverslagen 2020</i> worden ter informatie aangeboden.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.
Besluit College d.d. .... <i>(wordt ingevuld door BC)</i>	1. het college stelt het voorstel aan de raad vast. 2. het college besluit voorts de <i>Gebiedsjaarverslagen 2020</i> vast te stellen. de secretaris, de burgemeester,
Besluit Raad d.d. .... <i>(wordt ingevuld door de griffie)</i>	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. Vast te stellen de Jaarrekening 2020 en: • de lasten te bepalen op € 676.345.000 (exploitatie € 617.095.000 en reserves € 59.250.000); • de baten te bepalen op € 682.256.000 (exploitatie € 643.345.000 en reserves € 38.911.000). 2. Kostenoverschrijdingen betreffende lasten 2020 die passen binnen het bestaande beleid en ten onrechte niet tijdig aan de raad zijn

	gerapporteerd, alsnog te autoriseren. Een specificatie van deze lasten (categorie 3), is opgenomen in hoofdstuk 4.6 Kadernota rechtmatigheid. 3. In te stemmen met de in hoofdstuk 4.7 van het jaarverslag opgenomen bijlage Single information/Single audit (SiSa) en de toelichting daarop. De SiSa-bijlage wordt na vaststelling van het jaarverslag door de raad aangeboden aan de staatssecretaris van BZK. 4. Vast te stellen het Jaarverslag 2020.
	de griffier, de voorzitter,

1. Inleiding

Jaarlijks legt het college het jaarverslag en de jaarrekening ter vaststelling voor aan de gemeenteraad. Het Jaarverslag en Jaarrekening 2020 ziet er anders uit dan voorgaande jaren. De uitkomsten van de raadsconferentie 'de begroting ont(k)leed' ([2019/204237](#)) zijn vanaf de Programmabegroting 2020 verwerkt en dus ook in deze jaarstukken.

Daarnaast kent het jaarverslag dit jaar ook een aparte coronaparagraaf waarin de korte en lange termijn effecten van de coronacrisis worden beschreven, wordt ingegaan op de impact op de organisatie, een overzicht wordt gegeven van de financiële effecten en de verwachtingen voor 2021 worden geschetst.

De jaarrekening van 2020 is ook digitaal beschikbaar als PDF (www.haarlem.nl/jaarverslag). In de digitale versie is met name extra informatie te vinden over de financiën.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

Besluit:

1. Vast te stellen de Jaarrekening 2020 en:

- de lasten te bepalen op € 676.345.000 (exploitatie € 617.095.000 en reserves € 59.250.000);
- de baten te bepalen op € 682.256.000 (exploitatie € 643.345.000 en reserves € 38.911.000).

2. Kostenoverschrijdingen betreffende lasten 2020 die passen binnen het bestaande beleid en ten onrechte niet tijdig aan de raad zijn gerapporteerd, alsnog te autoriseren. Een specificatie van deze lasten (categorie 3), is opgenomen in hoofdstuk 4.6 Kadernota rechtmatigheid.
3. In te stemmen met de in hoofdstuk 4.7 van het jaarverslag opgenomen bijlage Single information/Single audit (SiSa) en de toelichting daarop. De SiSa-bijlage wordt na vaststelling van het jaarverslag door de raad aangeboden aan de staatssecretaris van BZK.
4. Vast te stellen het Jaarverslag 2020.

3. Beoogd resultaat

Met het vaststellen van de Jaarrekening 2020 wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde financiële beleid over 2020. In het jaarverslag wordt nader ingegaan op de bereikte prestaties. Om resultaatgericht op hoofdlijnen te kunnen sturen, kaders te stellen en verantwoording af te leggen zijn door de raad zeven programma's vastgesteld. Voor elk programma wordt in de begroting en het jaarverslag expliciet aangegeven welk maatschappelijk effect (of: wat is onze missie?) wordt nagestreefd met het programma. De programma's zijn onderverdeeld in meerdere beleidsvelden, waarbinnen de doelstellingen en prestaties zijn benoemd. De presentatie van de programma's beoogt de discussie over output (prestaties) en outcome (doelen) – en de koppeling daartussen - te stimuleren. Om deze discussie beter te stroomlijnen worden in de programmaverantwoording steeds drie vaste vragen beantwoord:

1. Wat hebben we bereikt in 2020? / Wat hebben we niet bereikt in 2020?
2. Wat hebben we daarvoor gedaan in 2020?
3. Wat heeft het gekost in 2020?

Daarmee wordt niet alleen duidelijk wat er in 2020 gerealiseerd is, maar ook welke doelen en prestaties niet (volledig) zijn gehaald. Resumerend moet daaruit blijken of de gemeente nog steeds op koers ligt in het realiseren van haar doelen en prestaties, of dat bijsturing noodzakelijk is. Op die manier genereren jaarrekening en –verslag ook weer input voor de kadernota, waarmee de planning- & controlcyclus rond is.

4. Argumenten

1. Wijziging primaire begroting

Gedurende het begrotingsjaar zijn er diverse wijzigingen aangebracht in de oorspronkelijke begroting. Deze zijn gemeld en geraamd in de Voortgangsrapportage 2020, de Bestuursrapportage 2020 en de Decemberrapportage 2020. De opbouw van het saldo is in onderstaande tabel samengevat:

Opbouw begrotingssaldo 2020	
Programmabegroting 2020 (uitkomst meerjarenraming)	4.390 n
Aanvullende voorstellen Programmabegroting 2020-2024	230 n
Bestuursrapportage 2019 (structurele doorwerking)	1.899 n
Invulling taakstelling	-5.211 v
Onttrekking reserve Sociaal Domein	-1.308 v
Programmabegroting 2020 inclusief aanvullende voorstellen	0 v
Financiële voortgangsrapportage 2020	8.441 n
Budget Noodfonds	3.500 n
Steunmaatregelen	350 n
Raming compensatie Corona Rijk 1e tranche	-4.000 v
Begrotingsuitkomst na Voortgangsrapportage 2020	8.291 n
Mutaties Bestuursrapportage 2020	-550 v
Onttrekking aan Algemene Reserve (conform Kaderbrief 2021)	-8.000 v
Begrotingsuitkomst na Bestuursrapportage 2020	-260 v
Mutaties Decemberrapportage 2020	-339 v
Begrotingsuitkomst na Decemberrapportage 2020	-599 v

2. *Vergroten zicht op financiën*

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt wordt de begroting diverse malen per jaar bijgesteld. De laatste bijstelling heeft plaatsgevonden in de Decemberrapportage 2020. Het onderstaande overzicht laat de belangrijkste financiële afwijkingen zien van de Jaarrekening 2020 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2020.

Analyse definitieve begroting - rekening		
Begrotingssaldo na wijzigingen 2020		-599 v
Afwijkingen realisatie 2020		
Algemene dekkingsmiddelen	Als gevolg van een positief rekening resultaat 2020 is de geraamde onttrekking van de algemene reserve om het verwachte te kort te dekken niet noodzakelijk.	8.000 n
Onderwijs en sport	Voordeel door afgehandelde oudere subsidies die hebben geleid tot een terugvordering op het Peuterspeelzaalbudget. Daarnaast is een deel van de uitgaven verantwoord op het budget van de rijksvergoeding voor onderwijsachterstandenbeleid.	-261 v

Vorzieningen volwassenen	Voordeel ontstaat door een daling van de vraag op verschillende producten binnen de Wmo. In de tweede helft van 2020 zijn de lasten voor de woonvoorzieningen € 394.000 lager dan begroot, mogelijk als gevolg van uitstel van zorg door de coronacrisis. Ook het collectief vervoer heeft lagere lasten, doordat de vraag naar ritten afgenomen als gevolg van de coronacrisis (€ 252.000). Bij Dagopvang was er al rekening gehouden met een daling van het aantal cliënten, maar door o.a. scherpere sturing op de toegang en coronacrisis is de daling van het aantal gefactureerde cliënten hoger dan verwacht. Het totale voordeel op begeleiding is € 559.000. Door een uitspraak van de curator in het faillissement van het Hulpmiddelen centrum kunnen de kosten aangeschafte hulpmiddelen verrekend worden met de huur. Samen met de verkoop van hulpmiddelen aan overige partijen levert dit een voordeel op van € 304.000.	-1.509 v
Vorzieningen volwassenen	Op Beschermd Wonen vallen de lasten van Continuïteitsbijdragen lager uit en op basis van de productieverantwoordingen.	-323 v
Opvang, wonen en herstel	Voordeel ontstaat door terugvordering van subsidies uit 2019.	-283 v
Werk	Btw op re-integratiekosten komt volledig in aanmerking voor compensatie bij het Btw-compensatiefonds. Dit voordeel betreft de extra Btw-compensatie over de jaren 2015 t/m 2019.	-920 v
Inkomen	De verwachte stijging in het aantal bijstandsgerechtigden heeft zich in 2020 niet voorgedaan door de verlenging van de Tozo en andere rijksmaatregelen. Daarnaast valt de rijksvergoeding voor de uitvoerkosten Tozo hoger uit dan geraamd doordat het aantal besluiten op aanvragen Tozo uiteindelijk hoger is uitgevallen dan van te voren was ingeschat (voordeel € 1,6 miljoen). Het resterende voordeel (€ 560.000) betreft een voordeel op de BUIG als gevolg van aanpassingen die het Rijk heeft gemaakt in de hoogte van het macrobudget.	-2.189 v
Duurzame stedelijke ontwikkeling	Doordat de afdeling Omgevingsbeleid vacatures niet heeft ingevuld zijn de totale loonkosten lager. Dit leidt tot lagere doorbelastingen aan de producten Ruimtelijke ontwikkeling, Omgevingskwaliteit en Erfgoed.	-460 v
Openbare ruimte en mobiliteit	Van de projecten voor groot onderhoud van wegen, straten, bruggen etc. wordt jaarlijks een inschatting gemaakt wel deel ten laste komt van de exploitatie en welk deel als investering moet worden aangemerkt. In 2020 bleek dat het aantal projecten dat ten laste van de exploitatie komt lager dan verwacht waardoor een voordeel ontstaat.	-854 v
Openbare ruimte en mobiliteit	In het kader van de Structuurvisie Openbare Ruimte (SOR) zijn minder maatregelen uitgevoerd dan was geprogrammeerd, omdat concretisering van maatregelen meer tijd kost dan verwacht. Daarnaast vragen sommige maatregelen om een nieuwe uitwerking die wel tot het gewenste effect leidt en is door coronacrisis het samenwerken minder effectief dan voorheen.	-273 v
Openbare ruimte en mobiliteit	Bij de bestuursrapportage is een revolverend energiefonds ingesteld (project LED-verlichting). Ondanks de storting in het fonds is er een voordeel op uitgaven elektra.	-363 v
Parkeren	De realisatie van de Raaks fietsparkeergarage heeft vertraging opgelopen. Voor 2020 waren al wel kosten geraamd voor de exploitatie van de parkeergarage. Omdat de parkeergarage nog niet open is ontstaat een voordeel. Samen met de uitkering voor brandschade in deze garage levert dat een voordeel van € 469.000 op.	-469 v
Parkeren	Als gevolg van de coronacrisis zijn de baten voor parkeren en parkeerboetes naar beneden aangepast. Eind 2020 bleek de daling minder dan verwacht, samen met de lagere kosten levert dit een voordeel van €461.000 op.	-461 v

Overige beheertaken	Niet alle onderhoudskosten kunnen worden onttrokken aan de reserve. De kosten van extra maatregelen vanuit huurderswensen wordt verrekend in de huur of servicekosten.	323 n
Overige beheertaken	Vanwege latere oplevering zijn de huurbaten vanuit Kruisweg 18-20 en het Dolhuys lager dan begroot (samen € 103.000). Daarnaast is sprake van diverse kleine verschillen ten opzichte van de begrote huurbaten.	316 n
Dienstverlening	Compensatie zwembaden en ijsbaan door aanvullende kwijtschelding van de huur 2020.	463 n
Dienstverlening	Voordeel inzake legesinkomsten. Als gevolg van de coronacrisis zijn de baten van leges inzake burgeraangelegenheden bijgesteld. Aan het einde van het jaar blijkt deze bijstelling te groot te zijn geweest en ontstaat een voordeel van € 288.000. In 2020 is een lichte daling te zien ten opzichte van 2019 in de uitgegeven reisdocumenten, rijbewijzen en huwelijksaktes. Het aantal aanvragen inzake naturalisatie en het aantal parkeervergunningen is gestegen in 2020.	-288 v
Gemeentelijk bestuur	Door een verdere verlaging van de rekenrente moet meer vermogen worden aangehouden in de voorziening wethouderspensioenen. Samen met de wachtgeldverplichting waarvoor extra middelen aan de voorziening zijn toegevoegd leidt dit tot een nadeel van € 683.000.	683 n
Openbare orde en veiligheid	Naast de reeds positief bijgestelde verwachting voor vergunningsinkomsten is het resultaat eind 2020 gunstig beïnvloed door het afgeven van twee vergunningen voor grote projecten. Dit resulteert in een voordeel van € 1,1 miljoen.	-1.127 v
Lokale belastingen	Als gevolg van de coronacrisis is rekening gehouden met een hoger bedrag aan kwijtscheldingen. In 2020 zijn de uitgaven vrijwel gelijk aan die van 2019 waardoor een voordeel ontstaat.	-311 v
Algemene dekkingsmiddelen	De voorziening dubieuze debiteuren is dit jaar hoger door enerzijds effecten van de coronacrisis, anderzijds vormt een lopend bezwaar op opgelegde bouwleges 2018 en het om deze reden niet betalen van deze vordering een reden voor verhoging van de voorziening.	379 n
Algemene dekkingsmiddelen	Als gevolg van de lagere parkeeropbrengsten is er voor 2020 minder VPB verschuldigd.	-593 v
Algemene dekkingsmiddelen	Van het Rijk wordt nog € 2,35 miljoen aan coronacompensatie voor 2020 verwacht. De werkelijke compensatie wordt pas in 2021 bekend. Omdat de exacte verdeling per gemeente nog niet nauwkeurig berekend kan worden, is het niet toegestaan deze extra compensatie als bate te verantwoorden in de jaarrekening 2020.	2.349 n
Algemene dekkingsmiddelen	Voordeel op de algemene uitkering door extra baten vanuit de septembercirculaire en decembercirculaire gecombineerd met actualisaties vanuit het Rijk. Een deel van deze extra baten is bestemd voor specifieke beleidsterreinen in 2021 en wordt in de aanvraag voor het bestemmingsresultaat opgenomen.	-1.765 v
Algemene dekkingsmiddelen	Hogere dividendopbrengsten	-260 v
Overhead	Voordeel betreft het niet ingevulde deel van de stelpost overhead.	-442 v
Overhead	Er zijn werkzaamheden verricht voor derde partijen. Deze inkomsten waren niet begroot, maar zijn wel in rekening gebracht bij de derde partij. Het gaat hier onder andere om vergoedingen vanuit de VNG, gemeente Haarlemmermeer en Amsterdam en voor het RIEC.	-470 v
Overige mutaties	Diverse afwijkingen kleiner dan € 250.000.	-4.204 v
Rekeningsaldo 2020		-5.911 v

De gemeente sloot het jaar 2020 af met een positief saldo € 6 miljoen op een begroting van ruim € 675 miljoen. Het resultaat pakt bijna € 5,5 miljoen gunstiger uit dan in december was voorzien.

3. Realisatie doelen

In de Programmabegroting 2020-2024 zijn 44 doelen geformuleerd en 65 prestaties om deze doelen te bereiken. In deel 2 van het jaarverslag is per programma een gedetailleerde uitleg per doel en per prestatie opgenomen.

4. Bestemming rekeningresultaat

Conform de bestendige gedragslijn wordt de bestemming van het rekeningresultaat besproken bij de kadernota. Om tot bestemming van het resultaat over te gaan dient de algemene reserve voor voldoende weerstandscapaciteit te zorgen. De ratio weerstandsvermogen is bij de Programmabegroting 2021 voor het laatst bepaald en is toen vastgesteld op 1,5. Er is minder weerstandscapaciteit benodigd in vergelijking met de begroting, de beschikbare weerstandscapaciteit is nagenoeg gelijk. Dit resulteert in een weerstandsvermogen van 1,9 bij de Jaarrekening 2020 en is hiermee ruim voldoende. Het beschikbare weerstandsvermogen van de gemeente geeft aan dat er nog enige flexibiliteit is om mogelijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het weerstandsvermogen onvoldoende wordt. Bij de bestemming van het resultaat van € 5.911.000 zal voor € 3.279.000 voorstellen worden opgenomen voor niet bestede middelen 2020. In paragraaf 1.3 van het jaarverslag wordt hier nader op ingegaan.

5. Risico's en kanttekeningen

-

6. Uitvoering

- 1 juni 2021 rapport van bevindingen Deloitte en reactie van college op Accountantsverslag.
- 3 juni 2021 Jaarverslag en de Jaarrekening 2020 beschikbaar via Website
- 3 juni 2021 boekwerk Jaarverslag en Jaarrekening 2020 beschikbaar voor Raadsleden
- 10 juni 2021 behandeling Jaarverslag en Jaarrekening 2020 in commissie Bestuur
- 24 juni 2021 raadsbehandeling Jaarverslag en Jaarrekening 2020
- 15 juli 2021 uiterste datum aanlevering Jaarverslag en Jaarrekening 2020 en verklaring accountant aan provincie

7. Bijlagen

- Het Jaarverslag en de Jaarrekening 2020
- Gebiedsjaarverslagen 2020